

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการคมนาคม ขนส่ง และ โลจิสติกส์ ถือเป็นเส้นเลือดใหญ่ของประเทศ ที่จะช่วยขับเคลื่อน เศรษฐกิจ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นกุ่มงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม นำไป สู่การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน”

เช่นเดียวกับ “กรมทางหลวง” (ทล.) หน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงคมนาคม ภายใต้ความรับผิดชอบ ในการดูแลถนนทั่วประเทศไทย ระยะทางกว่า 55,000 กิโลเมตร (กม.) มุ่งเน้นเดินหน้านโยบาย พัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง แบบบูรณาการ และมีประสิทธิภาพ เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเดินทางของประชาชน รวมทั้งภาคโลจิสติกส์ ที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของไทยให้เติบโต ไปข้างหน้า โดยเฉพาะภารกิจสำคัญในการพัฒนา “ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง” หรือที่เรียกกันว่า “มอเตอร์เวย์”

ทั้งนี้ กรมทางหลวงได้เริ่มแผนการพัฒนา โครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Intercity Motorways) มาตั้งแต่ปี 2540 ตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2540 ที่ให้ความ เห็นชอบในหลักการของแผนแม่บทการก่อสร้าง ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ครอบคลุมพื้นที่ ทั่วประเทศไทย จำนวน 13 เส้นทาง ระยะทาง 4,150 กม.

แต่ด้วยสภาพเศรษฐกิจสังคมและยุทธศาสตร์

ในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง ไป กรมทางหลวงจึงได้ดำเนินการศึกษาและทบทวน แผนแม่บทฯ ฉบับปี พ.ศ. 2540 ดังกล่าว โดยในปี พ.ศ. 2560 กรมทางหลวงได้จัดทำแผนแม่บท การพัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) จำนวน 21 สายทาง ระยะทาง รวมทั้งสิ้น 6,612 กม.

โดยในปัจจุบันกรมทางหลวงได้ดำเนินการ พัฒนาโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ตามแผนแม่บทนี้ ซึ่งล่าสุดกรมทางหลวงอยู่ระหว่าง การดำเนินการศึกษาทบทวนเพื่อจัดทำแผน บูรณาการพัฒนาคอร์ข่ายทางหลวงพิเศษระหว่าง เมืองและระบบราง (MR-MAP) ตามนโยบายของ กระทรวงคมนาคมด้วย

มอเตอร์เวย์ของไทย

จากข้อมูลของกรมทางหลวง (เมษายน 2564) ระบุว่า ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยมี มอเตอร์เวย์ที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการแล้ว ทั้งในส่วนที่กรมทางหลวงรับผิดชอบการดำเนินงาน

และบำรุงรักษาเอง และในส่วนที่ให้เอกชนรับผิดชอบ การดำเนินงานและบำรุงรักษาภายใต้การกำกับดูแล ของกรมทางหลวง จำนวนรวม 2 สายทาง ระยะทาง รวม 260 กม. ได้แก่ 1.มอเตอร์เวย์หมายเลข 7 สาย กรุงเทพมหานคร-บ้านฉาง ระยะทาง 181 กม. และ 2.มอเตอร์เวย์หมายเลข 9 สายวงแหวนรอบนอก กรุงเทพมหานคร (ถนนกาญจนาภิเษก) ตอน บางปะอิน-บางพลี และตอนพระประแดง-บางแค ช่วงพระประแดง-ต่างระดับบางขุนเทียน ระยะทาง 79 กม.

สำหรับโครงการมอเตอร์เวย์ที่ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการก่อสร้าง มีจำนวน 3 สายทาง ระยะทางรวม 317 กม. ได้แก่ 1.โครงการมอเตอร์เวย์ หมายเลข 6 สายบางปะอิน-นครราชสีมา ระยะทาง 196 กม. 2.โครงการมอเตอร์เวย์หมายเลข 81 สายบางใหญ่-กาญจนบุรี ระยะทาง 96 กม. และ 3.โครงการมอเตอร์เวย์หมายเลข 82 สายบางขุนเทียน-บ้านแพ้ว ระยะทาง 25 กม.

ในส่วนโครงการมอเตอร์เวย์ที่อยู่ระหว่าง การศึกษารูปแบบการลงทุนและเตรียมความพร้อม

ในการเสนอขออนุมัติเห็นชอบการดำเนินการ ก่อสร้าง มีจำนวน 4 สายทาง ระยะทางรวม 187 กม. ได้แก่ 1.โครงการมอเตอร์เวย์หมายเลข 8 สายนครปฐม-ชะอำ ระยะทาง 109 กม. 2.โครงการมอเตอร์เวย์ หมายเลข 5 ส่วนต่อขยายทางยกระดับอุตสาหกรรม ช่วงรังสิต-บางปะอิน ระยะทาง 22 กม. 3.โครงการ มอเตอร์เวย์หมายเลข 7 ทางยกระดับช่วงศรีนครินทร์-ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะทาง 18 กม. (ดำเนินการโดยการทางพิเศษแห่งประเทศไทย หรือ กทพ.) และ 4.โครงการมอเตอร์เวย์หมายเลข 9 สายวงแหวนกาญจนาภิเษกด้านตะวันตก ช่วงบางขุนเทียน-บางบัวทอง ระยะทาง 38 กม.

ทางโครงการ MR-MAP

เมื่อมาจำแนกข้อมูลของกองทางหลวงพิเศษ ระหว่างเมือง กรมทางหลวง ถึงความก้าวหน้า โครงการ MR-MAP และแผนแม่บทการพัฒนา มอเตอร์เวย์ระยะ 5-10-20 ปี (สิงหาคม 2565) พบว่า ร่างแผนแม่บท MR-MAP ระยะทางรวม ประมาณ 6,900 กม. โดยเป็นการพัฒนาเป็น

มอเตอร์เวย์ร่วมกับระบบราง 4,395 กม. จำนวน 10 เส้นทาง ประกอบด้วย

เส้นทางในแนวเหนือ-ใต้ จำนวน 3 เส้นทาง ได้แก่ MR1 เชียงราย-นราธิวาส ระยะทาง 2,138 กม., MR2 กรุงเทพฯ-ชลบุรี-หนองคาย ระยะทาง 919 กม. โดยเป็นเส้นทางที่เปิดให้บริการที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง 196 กม. และเส้นทางในแผนอนาคต 723 กม. และ MR3 บึงกาฬ-สุรินทร์ ระยะทาง 544 กม.

เส้นทางในแนวตะวันออก-ตะวันตก จำนวน 6 เส้นทาง ได้แก่ MR4 ตาก-นครพนม ระยะทาง 824 กม., MR5 นครสวรรค์-อุบลราชธานี ระยะทาง 698 กม., MR6 กาญจนบุรี-สระแก้ว ระยะทาง 391 กม. โดยเป็นเส้นทางที่เปิดให้บริการ/ที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง 96 กม. และเส้นทางในแผนอนาคต 295 กม., MR7 กรุงเทพฯ-ระยอง/ตราด ระยะทาง 466 กม. เป็นเส้นทางที่เปิดให้บริการ/ที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง 181 กม. และเส้นทางในแผนอนาคต 285 กม., MR8 ชุมพร-ระนอง ระยะทาง 89 กม. และ MR9 สุราษฎร์ธานี -ภูเก็ต ระยะทาง 252 กม.

เส้นทางเชื่อมต่อกรุงเทพมหานคร (กทม.) และ ปริมณฑล จำนวน 1 เส้นทาง ได้แก่ MR10 เส้นทางเชื่อมต่อกทม. และปริมณฑล ระยะทาง 598 กม. ซึ่งเปิดให้บริการแล้ว/ที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง ระยะทาง 218 กม. และแผนในอนาคต ระยะทาง 380 กม.

แผนแม่บทการพัฒนามอเตอร์เวย์ ระยะ 5 ปี

จากข้อมูลของกรมทางหลวง ยังระบุอีกว่า

กรมทางหลวงยังได้กำหนดแผนแม่บทการพัฒนา มอเตอร์เวย์ระยะ 5 ปี จำนวน 11 โครงการ ระยะทางรวม 758 กม. ซึ่งตามแผนแล้ว จะเริ่มดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2566-2570 ประกอบด้วย 1.ทางยกระดับอุดรธานี-บึงกาฬ ช่วงรังสิต-บางปะอิน ระยะทาง 22 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2566 เปิดให้บริการในปี 2570, 2.นครปฐม-ชะอำ ระยะทาง 128 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2567 เปิดให้บริการในปี 2570, 3.วงแหวนฯ รอบที่ 3 ด้านใต้ ทล.34-ทล.35 (ดำเนินการโดย กทพ.) ระยะทาง 79 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2568 เปิดให้บริการในปี 2573, 4.สงขลา-สะเดา ระยะทาง 69 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2567 เปิดให้บริการในปี 2571, 5.แหลมฉบัง-ปราจีนบุรี ระยะทาง 125 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2569 เปิดให้บริการ ในปี 2573, 6.วงแหวนฯ รอบที่ 3 ด้านตะวันออก ช่วง ทล.305-ทล.34 ระยะทาง 52 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2568 เปิดให้บริการในปี 2572, 7.วงแหวนฯ รอบที่ 3 ด้านตะวันตก ช่วง ทล.35-นครปฐม ระยะทาง 23 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2570 เปิดให้บริการในปี 2574, 8.ชุมพร-ระนอง ระยะทาง 89 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2569 เปิดให้บริการ ในปี 2573, 9.สุพรรณบุรี-นครปฐม ระยะทาง 85 กม. เริ่มก่อสร้าง ปี 2570 เปิดให้บริการในปี 2574 (เป็นส่วนหนึ่งของแนวเส้นทาง MR1), 10.จุดตัดวงแหวนรอบๆ รอบที่ 3 (ด้านตะวันออก) ดำเนินการโดย กทพ. ระยะทาง 17 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2569 เปิดให้บริการในปี 2572 และ 11.วงแหวนฯ รอบที่ 3 ด้านตะวันออก ช่วง ทล.32-ทล.305 ระยะทาง 69 กม.

Transport Journal Transport Journal Circulation: 35,000 Ad Rate: 540	Section: First Section/- วันที่: เสาร์ 1 - เสาร์ 15 ตุลาคม 2565 ปีที่: 24 ฉบับที่: 915 หน้า: 4(เต็มหน้า) Col.Inch: 214.55 Ad Value: 115,857 PRValue (x3): 347,571 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: เปิด! ลายแทง แผนแม่บทมอเตอร์เวย์ เชื่อมต่อการเดินทาง...สู่การพัฒนาประเทศไทยอย่าง...

เริ่มก่อสร้างปี 2569 เปิดให้บริการในปี 2573

แผนแม่บทการพัฒนามอเตอร์เวย์ ระยะ: 10 ปี

ส่วนแผนแม่บทการพัฒนามอเตอร์เวย์ระยะ 10 ปี จำนวน 6 โครงการ ระยะทางรวม 633 กม. เริ่มดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2571-2575 ประกอบด้วย 1.ส่วนต่อขยายทางพิเศษอุดรรัถยา ช่วงบางปะอิน-สุพรรณบุรี (เสนอให้ กทพ. ดำเนินการ) ระยะทาง 55 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2572 เปิดให้บริการในปี 2575, 2.นครราชสีมา-ขอนแก่น ระยะทาง 202 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2572 เปิดให้บริการในปี 2576, 3.ส่วนต่อขยายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ธานี-ปากท่อ ช่วงบ้านแพ้ว-ปากท่อ ระยะทาง 47 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2572 เปิดให้บริการในปี 2575, 4.สุพรรณบุรี-นครสวรรค์ ระยะทาง 109 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2573 เปิดให้บริการในปี 2577, 5.วงแหวนรอบนอกกรุงเทพฯ รอบที่ 3 ด้านเหนือ สุพรรณบุรี-ทล.32 ระยะทาง 33 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2574 เปิดให้บริการในปี 2578 และ 6.ปราจีนบุรี-นครราชสีมา ระยะทาง 187 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2575 เปิดให้บริการในปี 2579

แผนแม่บทการพัฒนามอเตอร์เวย์ ระยะ: 20 ปี

ขณะที่แผนแม่บทการพัฒนามอเตอร์เวย์ระยะ 20 ปี จำนวน 8 โครงการ ระยะทางรวม 1,622 กม.

เริ่มดำเนินการก่อสร้างปี พ.ศ.2576-2585 ประกอบด้วย 1.ชะอำ-ชุมพร ระยะทาง 354 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2579 เปิดให้บริการในปี 2584, 2.นครราชสีมา-อุบลราชธานี ระยะทาง 282 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2576 เปิดให้บริการในปี 2580, 3.พิษณุโลก-เชียงใหม่ ระยะทาง 259 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2579 เปิดให้บริการในปี 2583, 4.นครสวรรค์-พิษณุโลก ระยะทาง 157 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2576 เปิดให้บริการในปี 2580, 5.วงแหวนรอบนอกกรุงเทพฯ รอบที่ 3 (ด้านตะวันออก)-ปราจีนบุรี ระยะทาง 102 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2582 เปิดให้บริการในปี 2586, 6.ชลบุรี-ระยอง ระยะทาง 93 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2582 เปิดให้บริการในปี 2586, 7.ชุมพร-สุราษฎร์ธานี ระยะทาง 135 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2583 เปิดให้บริการในปี 2587 และ 8.สุราษฎร์ธานี-สงขลา ระยะทาง 240 กม. เริ่มก่อสร้างปี 2584 เปิดให้บริการในปี 2588

ด้วยแผนงานในการพัฒนา “มอเตอร์เวย์” ของกรมทางหลวง นับเป็นภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางถนนของไทย เพราะไม่เพียงจะอำนวยความสะดวกในการเดินทางของประชาชนอย่างไร้รอยต่อแล้ว ยังเป็นฟันเฟืองสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างมั่นคง ทั้งยังเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศอีกด้วย สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกรมทางหลวง กล่าวคือ “ระบบทางหลวงที่สะดวกปลอดภัยเชื่อมโยงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ”